

На мою думку, філософія права є єдиною навчальною дисципліною, з тих, що є в обов'язковій програмі для підготовки фахівців-юристів, яка дійсно може допомогти у розвитку абстрактного та критичного мислення, навичок філософсько-правового осмислення, які відбуваються в нашому суспільстві, адже саме філософсько-правові дослідження безпосередньо можуть бути спрямовані на вирішення проблем сучасного стану державотворення, що є актуальним на даний момент.

Отже, підсумовуючи вищезазначене, можна сказати, що вивчення філософії права значною мірою допомагає розвитку майбутніх юристів як самостійно мислячих особистостей, допомагає їм більш чітко усвідомити власну позицію та високий гуманістичний сенс своєї діяльності. Філософія права є наукою про сутнісну природу права, а тому стає зрозуміло, що без цих знань фахівця бути не може.

1. Актуальні проблеми філософії права: правова аксіологія : матер. Міжнар. «круглого столу» (м. Одеса, 9 грудня 2011 р.). – Одеса : Фенікс, 2012. – 304 с.
2. Козюбра М.І. Місце філософії права в системі суспільствознавства // Проблеми філософії права. – 2003. – Том 1. – С.28
3. Максимов С. І. Філософія права як сфера співпраці юристів і філософів // Проблеми філософії права. – 2014. – Том 1. – С. 33 – 36.
4. Максимов С. І. Філософія права: сучасні інтерпретації : Вибр. праці: статті, аналіт. огляди, переклади (2003–2010) / С. І. Максимов. – Х. : Право, 2010. – 336 с. (Бібліотека міжнародного часопису «Проблеми філософії права»).
5. Максимов С., Кобринський Д. Міжнародний методологічний семінар «Філософія права як академічна дисципліна» // Право України. – 2008. – № 12. – С. 159 – 165.
6. Шемшученко Ю. С. Актуальні проблеми філософії права // Проблеми філософії права. – 2012. – Том 1. – С.7 – 9.

Стрижак Максим Дмитрович,
студент групи СЮД-614к

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук*

Марченко О.В.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО МОДЕРНІЗАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

На сьогодні існує потреба в посиленні вимог до науково-методичного забезпечення навчального процесу, вдосконалення організації практик і змісту їхнього професійного наповнення, а також досконалішого підходу щодо державної підсумкової атестації.

Аналіз європейського досвіду, вимог, підходів щодо підготовки фахівців із вищою освітою, принципів Болонського процесу із цих питань свідчить, що державні вимоги, на підставі яких вищі навчальні заклади організовують їхню підготовку, навчально-виховний процес, є досить жорсткими. Адже освіта в сучасному світі – і це давно продемонстрували найпотужніші країни світу, має: а) бути максимально індивідуалізованою (з урахуванням природних здібностей, психологічних особливостей індивіда); б) будуватися на найкращих освітніх технологіях (щоб навчити людину вчитися, тобто самовдосконалюватися, знаходити нові знання на базі здобутих); в) бути справді в неперервному розвитку [1, с. 4].

У наш час переваги вже не визначаються ні розмірами країни, ні багатими природними ресурсами або міцністю фінансового капіталу. Тепер усе вирішують рівень освіти та обсяг накопичених суспільством знань. Тому цілком очевидно, що надалі зростатиме добробут тих держав, які зможуть перевершити інші в накопиченні нових знань [2, с. 14]. Якість освіти, крім іншого, забезпечується саме виконанням державних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріальнотехнічного забезпечення навчального процесу, до організації практик, професійної підготовленості, підсумкової державної атестації.

Виходячи з реальної ситуації, що сформувалась у сфері ВЮО в Україні, на нашу думку, пріоритетними цілями повинні стати:

активне вивчення різних складових європейського права; досягнення демілітаризації ВЮО; забезпечення єдності ВЮО та юридичної практики; посилення у ВЮО моральноетичної складової та патріотичної спрямованості (тобто ідеології національного державотворення та правотворення).

Суспільство, як ніколи раніше, починає не тільки розуміти, а й вимагати кваліфікованої правової допомоги, юридичного супроводження багатьох процесів, що проходять в ньому. Найбільша потреба в юристах виникає в розвиненому громадянському суспільстві і правовій державі, коли право, правова система досягають найвищої ефективності.

Водночас рівень реалізації практично всіх напрямів правового виховання в Українській державі залишається низьким. Очевидно, саме це є причиною низької правової свідомості українців. Погоджуємося з думкою О. Дзьобаня та Л. Герасіної, що відсутність змін на краще в системі правового виховання призведе до втрати прошарку української молоді як рушійної сили розбудови держави [3, с. 70, 74].

Безперечно, сучасна криза правової культури має коріння у зламі історичної формації, недостатньому формуванні національної ідеї та інших зовнішніх факторів. Криза правової свідомості українців має і внутрішні причини, вона заснована на особливості правової ментальності [3, с. 70–74].

З даними статистики, в Україні один юристпрактик обслуговує сьогодні близько десяти тисяч населення. В розвинених країнах, наприклад, у Японії на тисячу громадян є 14 кваліфікованих юристів, у Німеччині – 17, у США –

34, а в нас – тільки 3 юристи.

Але проблема України полягає не тільки в кількості юристів, а й в ефективності діяльності вищої юридичної школи, яка їх готує. Саме тому проблема модернізації системи ВЮО набуває не лише теоретичного, а й практичного змісту. На нашу думку, основним напрямом такої модернізації має стати модернізація системи стандартизації юридичної професії.

Формування сучасних стандартів ВЮО в Україні пов'язане, насамперед, із панівними поглядами на роль правоохоронних органів, судів у суспільстві. Відповідно до основних принципів ООН щодо суспільної ролі і місця правника, що юрист – це відкрита та доступна для клієнта особа, яка на засадах здобутої кваліфікації, дотримання високих стандартів моральності та професійної етики провадить діяльність із захисту прав і законних інтересів клієнта з урахуванням публічного порядку держави.

Тому основні напрями модернізації системи стандартів повинні забезпечити надання особі належної професійної кваліфікації, а це – знання правового порядку держави та вміння застосовувати законодавство для вирішення конкретних справ у поєднанні з вихованням професійних ідеалів і поваги до морального обов'язку, прав і свобод людини, відповідно до Рекомендацій Ради Європи щодо свободи здійснення юридичної професії. Адже право стає надійним порядком захисту і спокою лише тому, що завдяки організованій державній владі отримує надійний шанс утілення в життя [4, с. 200].

1. Головатий М. Висока освіта впродовж життя / М. Головатий // Персонал плюс. – 2006. – № 37. – С. 4.

2. Святоцький О. Кити, які роблять державу високорозвиненою / О. Святоцький // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 84. – С. 14.

3. Правове виховання в сучасній Україні / [А. П. Гетьман, Л. М. Герасіна, О. Г. Данильян та ін.]; за ред. В. Я. Тація. – Х. : Право, 2010. – 368 с.

4. Циппеліус Р. Філософія права : [підруч.] / Р. Циппеліус; [пер. з нім.] / 4-го кур-су / за ред. Є. М. Причепія. – К. : Тандем, 2000. – 300 с.

5. Правова культура в умовах становлення громадського суспільства : [моно-графія] / Ю. П. Битяк, І. В. Яковюк. – Х. : Право, 2007. – 248 с.

6. Навроцький В. Коллізія / В. Навроцький // Зеркало недели. – 2011. – № 33. – С. 8.

7. Стеценко С. Г. Глобалізація та право: національний вимір : [монографія] / С. Г. Стеценко, Л. О. Васечко. – К. : Атіка, 2011. – 132 с.